

Vragen bij zienswijze 4^e Begrotingswijziging 2025 BEL Combinatie

Voor de Commissie BSM van 7 april staat de 4^e Begrotingswijziging 2025 BEL Combinatie op de agenda. Deze begrotingswijziging is voor Eemnes zeer teleurstellend omdat hiermee een positieve sluitende begroting voor Eemnes in 2025, 2026, 2027 en 2028 volgens de berekeningen op pagina 6 wordt omgezet in een negatief begrotingsaldo voor 2025, 2026 en 2027.

Deze 4^e Begrotingswijziging roept de nodige vragen op:

1. In de begroting van 2025 is de bijdrage van Eemnes aan de BEL Combinatie voor 2025 al gestegen van EUR 7,7 mio naar 8,4 mio. Hoe is het mogelijk dat we binnen 6 maanden verrast worden met structurele uitgaven in IT en Finance van EUR 260K in 2025, EUR 266K in 2026 en EUR 149K in 2027 en 2028?
  - a. Bij solide financieel beleid zou dit ook bij de vaststelling van de begroting 2025 in november 2024 bekend moeten zijn?

Beantwoording

Wij begrijpen uw vragen en zorgen.

Bij de kadernota 2025 en vervolgens begroting 2025 van de BEL Combinatie heeft het BEL bestuur niet ingestemd met door de directie aangedragen ontwikkelingen omdat er onzekerheid was of de deelnemende gemeenten dit financieel konden dragen. In afwachting op de meicirculaire 2024 en de begrotingen 2025 van de gemeenten is besloten de besluitvorming over deze ontwikkelingen uit te stellen.

Deze ontwikkelingen zijn conform dit besluit nogmaals in het BEL bestuur ter besluitvorming voorgelegd op 20 januari 2025. Tevens zijn de gevolgen van het uitstel van de invoering van het nieuwe financieel pakket in dit voorstel meegenomen.

De financiële gevolgen worden middels dit voorstel aan de deelnemende gemeenten voorgelegd ter zienswijze. In het raadsvoorstel betreffende (jaarrekening 2023 en) begroting 2025 van de BEL Combinatie is dit overigens ook toegelicht. Ook is er een bedrag opgenomen in de risicoparagraaf van de begroting 2025 van de gemeente Eemnes.

- b. De 3 gemeenten investeren al jaren in de professionalisering van de BEL Combinatie. Deze investeringen lijken heel erg op het programma ViBe van enkele jaren geleden. Betekent dit dat we weer bij af zijn en opnieuw gaan investeren in dezelfde onderwerpen van de laatste jaren?

Beantwoording

VIBE en de bij de Begroting 2023 gevoteerde investeringen waren bedoeld om de organisatie toekomstbestendig en stabiel te maken, om de noodzakelijke middelen en menskracht te krijgen en om blijvend klaar te zijn voor de toekomst.

Er werden vijf investeringscategorieën onderscheiden. Zowel onze raad als de raden van Blaricum en Laren hebben ingestemd met een structurele investering van € 2,1 mln met ingang van 2023. De financiële middelen hadden betrekking op categorie 1 (basis op orde inclusief ondersteuning van het werken zelf).

De drie gemeenteraden hebben geen financiële middelen beschikbaar gesteld voor categorie 2 (kwaliteitsverbetering) en 3 (hiaten in bedrijfsvoering en begroting BEL Combinatie).

De gevraagde financiële middelen van categorie 4 (bestuurlijke wens colleges) zijn gedekt door Rijksmiddelen waardoor o.a. het team Ruimtelijke Ontwikkeling kon worden uitgebreid, en een Klimaatteam kon worden gevormd.

In de reguliere posten van de begroting van de BEL Combinatie was categorie 5 al opgenomen (WOO, Omgevingswet).

Elk jaar wegen we de wensen uit categorie 2 en 3 af tegen de beschikbare begrotingsruimte van de BEL gemeenten. Uitgangspunt is een solide organisatie, maar tegelijk leggen de financiële vooruitzichten budgettaire beperkingen op.

De BEL Combinatie heeft zich sinds 2023 sterk ontwikkeld en het leren en ontwikkelen houdt nooit op. Er wordt veel gevraagd van de organisatie, niet in de laatste plaats door de opgaven die aan de lokale overheid worden toebedeeld. Ook de veranderingen op het gebied van dienstverlening, digitalisering en arbeidsmarkt hebben een direct effect op de bedrijfsvoering.

- c. De bovenstaande structurele uitgaven hebben betrekking op slechts een deel van de voorgestelde onderdelen. Eemnes stelt geen financiële middelen beschikbaar voor de onderdelen 2, 4, 5, 28, 29, 30, 31
  - i. Zijn de gemeenteraden van Laren en Blaricum eens met dit standpunt, stellen zij ook voor deze onderdelen geen financiële middelen beschikbaar?
  - ii. Wat gebeurt er met deze onderdelen, krijgen we straks een nieuwe begrotingswijziging voor deze nu niet gefinancierde onderdelen?

Beantwoording

Het voorstel mbt de 4^e begrotingswijziging van de BEL Combinatie is ambtelijk en bestuurlijk afgestemd met de gemeenten Laren en Blaricum en deze wordt met dezelfde inhoud aan de drie gemeenteraden in de raadsvergadering van april voorgelegd.

In de zienswijze geven wij nadrukkelijk aan dat wij voor een aantal onderdelen geen financiële middelen beschikbaar stellen gelet op de financiële uitdagingen bij de drie BEL gemeenten. Er komt geen nieuwe begrotingswijziging voor deze niet gefinancierde onderdelen.

2. Op pagina 6 staat een tabel voor het berekenen van het structureel begrotingssaldo.
  - a. De regel Meerjarenbegroting 2025 -2028 komt overeen met de begroting die in november is opgesteld
  - b. De Meerjarenbegroting inclusief dekkingsplan wijkt aanzienlijk af van de gegevens die in november zijn vastgesteld: In deze begrotingswijziging op pagina 6:
    - i. Voor 2025 een positief saldo van EUR 203K, voor 2026 EUR 266K, EUR 26K voor 2027 en EUR 255K voor 2028
  - c. In de memo Ombuigingen bij begroting 2025 – 2028 van 20 september 2024 zijn deze positieve saldo voor deze jaren aanzienlijk hoger als volgt vastgesteld:
    - i. EUR 463K voor 2025, EUR 506K voor 2026, EUR 315K voor 2027 en EUR 544K in 2028
  - d. DorpsBelang heeft na de behandelingen van alle amendementen tijdens begrotingssessie op 4 november 2024 een aangepaste begrotingssaldilijst gemaakt die nog altijd aanzienlijk hoger is dan de saldi op pagina 6 onder Meerjarenbegroting incl dekkingsplan namelijk:
    - i. Een positief saldo van EUR 395K voor 2025, EUR 383K voor 2026, EUR 77K voor 2027 en EUR 307K voor 2028, zie onderstaande bijlage
  - e. Hoe kan het dat structureel begrotingssaldi op pagina 6 zoveel afwijkt van de gegevens die na de begroting op 4 november zijn vastgesteld?

Na het vaststellen van de Begroting 2025 en het memo 'Naar een duurzaam evenwicht' is het volgende overzicht gemaakt: ombuigingen Eemnes – doorrekening incidenteel-structureel na verwerking amendementen.

Omschrijving	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Structurele saldo begroting 2025	1.354.047	1.907.373	2.189.120	2.205.147
Saldo begroting 2025 (geraamde resultaat)	1.692.153	1.884.935	2.177.239	2.277.100
Ombuigingen programma 1 - incidenteel	-	-	-30.000	-100.000
Ombuigingen programma 1 - structureel	-14.500	-272.500	-295.500	-276.500
Totaal ombuigingen programma 1	-14.500	-272.500	-325.500	-376.500
Ombuigingen programma 2 - incidenteel	-127.000	-32.000	-	-
Ombuigingen programma 2 - structureel	-154.831	-166.918	-173.478	-178.900
Totaal ombuigingen programma 2	-281.831	-198.918	-173.478	-178.900
Ombuigingen programma 3 - incidenteel	-175.000	-75.000	-75.000	-75.000
Ombuigingen programma 3 - structureel	-524.446	-539.699	-539.699	-539.699
Totaal ombuigingen programma 3	-699.446	-614.699	-614.699	-614.699
Ombuigingen programma 4 - incidenteel	-	-	-	-
Ombuigingen programma 4 - structureel	-205.630	-261.630	-210.630	-210.630
Totaal ombuigingen programma 4	-205.630	-261.630	-210.630	-210.630
Ombuigingen programma 5 - incidenteel	-50.000	-	-	-
Ombuigingen programma 5 - structureel	-263.000	-351.000	-351.000	-351.000
Totaal ombuigingen programma 5	-313.000	-351.000	-351.000	-351.000
Ombuigingen programma 6 - incidenteel	292.000	-	-	-
Ombuigingen programma 6 - structureel	-725.152	-544.051	-554.051	-827.051
Totaal ombuigingen programma 6	-433.152	-544.051	-554.051	-827.051
Structurele saldo begroting 2025 na ombuigingen	-533.512	-228.425	64.762	-178.633
Saldo begroting 2025 (geraamde resultaat) na ombuigingen	-255.406	-357.863	-52.119	-281.680

Er is een aantal punten waarop de genomen besluiten afwijkt van het overzicht dat is opgesteld door de fractie van DorpsBelang:

- Middels amendement is besloten de toeristenbelasting met 10% te verhogen en de extra inkomsten die dat oplevert in te zetten voor het versterken van de Algemene Reserve. Naast de inkomsten (baten) is een dotatie aan de Algemene Reserve begroot (lasten). Per saldo is er geen effect op het begrotingssaldo.
- ROL/AMV'ers. De daadwerkelijke bedragen wijken iets af van de bedragen die DorpsBelang heeft opgenomen. Zie overzicht hieronder voor de juiste bedragen.
- In de ombuigingen is aangegeven dat de stelpost Stedin en het isolatie offensief vervallen. Hier stond een reserve onttrekking tegenover die daarmee ook is komen te vervallen. Dit is in het saldo na ombuigingen (€ -462.905) niet juist gepresenteerd.

Onderwerp	2025	2026	2027	2028
Nieuw saldo na ombuigingen	€ -462.905	€ -506.362	€ -314.618	€ -544.179
Programma 1				
handgeld college CDA	27.500	27.500	27.500	27.500
Programma 2				
geen deelscooters CDA	-20.000			
buurtinitiatieven nieuw	20.000	20.000	20.000	20.000
Programma 3				
kernrandzone CDA	40.000			
Onttrekkingen reserve	70.000			
Programma 4				
buurtbudget a la Baarn	-75.000			
Seniorenbeurs	0	-8.000	-8.000	-8.000
Programma 5				
Vluchtelingen (ROL/AMV-ers)	65.000	49.000	163.000	163.000
Programma 6				
handgeld college CDA (onvoorzien)	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
OZB	69.999	69.999	69.999	69.999
Toeristenbelasting	0	0	0	0
Voordeel deelmobiliteit aan AR	20.000			
Nieuw saldo na ombuigingen incl amendementen	€ -255.406	€ -357.863	€ -52.119	€ -281.680

3. Uitstel implementatie nieuw financieel pakket.

- a. Op 8 juli 2024 is in de Raad de beslissing genomen om de zomernota niet uit te voeren en te vervangen door een slotwijziging in december.
  - i. Een belangrijke reden hiervoor was dat de BEL Combinatie extra tijd nodig had voor de implementatie van het nieuwe financiële systeem en de daarbij horende nieuwe werkwijze en processen
  - ii. De slotwijziging is in december prima uitgevoerd, daarover dus geen klachten
  - iii. Om nu in het 1^e kwartaal van 2025 te worden verrast met een jaar uitstel is zeer teleurstellend. Waarom is de Raad van Eemnes nu pas geïnformeerd?

Beantwoording

De algemeen directeur van de BEL Combinatie heeft in oktober 2024 het besluit genomen om de implementatie van het nieuwe financiële systeem met een jaar uit te stellen. Het BEL Bestuur heeft uw raad over dit besluit geïnformeerd via een raadsinformatiebrief die in het Presidium van 22 januari 2025 werd geëgendend.

Daarnaast heeft de portefeuillehouder een toelichting gegeven op het uitstel van de implementatie van het financieel systeem in de commissie BSM van 10 maart jl.

Het is aan de ene kant teleurstellend, maar getuigt ook van leiderschap om op tijd een onvolledig voorbereide implementatie te stoppen om erger te voorkomen. Omdat begroting en jaarrekening een kalenderjaar omvatten, betekent uitstel gelijk een jaar uitstel. Er is inmiddels een gedegen implementatieplan opgesteld met te behalen mijlpalen en hierover wordt via een projectorganisatie strak gestuurd door directeur en PH Financiën van de BEL Combinatie. Hiervoor is voor 2025 en 2026 externe inhuur noodzakelijk, omdat we die kennis en tijd onvoldoende beschikbaar hebben in de reguliere formatie.

4. Hoe denkt het college en het bestuur van de BEL Combinatie meer grip te krijgen op de financiële uitgaven in een periode waarin de gemeenten de komende jaren met ravijn situaties te maken hebben?
  - a. Na een enorme inspanning lukt het in Eemnes om structureel positieve begrotingen voor de komende 4 jaren te creëren en dit werk wordt door ongecontroleerd financieel en uitvoeringsbeleid van de BEL Combinatie teniet gedaan. Hoe kan de controle worden aangescherpt?

Beantwoording

Gelet op onze financiële situatie ziet het college geen ruimte voor eventueel aanvullende financiële claims. In de zienswijze roepen wij dan ook het BEL Bestuur op om bij de Kadernota 2026 van de BEL Combinatie het uitgangspunt 'beleidsarm' te hanteren en zich in te spannen om de uitgaven van de BEL-combinatie af te stemmen op de beperkte financiële ruimte bij de drie gemeenten.

Behalve de gevraagde middelen voor het financiële pakket bestaat de begrotingswijziging alleen uit die onderdelen ter versterking van de organisatie die naar de overtuiging van de drie colleges ook noodzakelijk zijn om kwetsbaarheden van de BEL Combinatie te verminderen. Dat betreft met name bij Planning & Control (o.a. fiscaal in control en versterken beleid & aansturing), HRM (recruiter met als doel het verlagen kosten externe inhuur) en ICT (adequate begeleiding van komende ICT aanbestedingen).